

An abstract painting with a complex, layered texture. The color palette is dominated by deep reds, dark purples, and blacks, interspersed with muted greens and greys. The brushwork is visible, creating a sense of movement and depth. The overall effect is one of intense, somewhat somber energy.

TERESA VALL PALOU
COM UN NÚVOL LLEUGER

TERESA VALL PALOU

COM UN NÚVOL LLEUGER

En el llibre *L'aire daurat i Com un núvol lleuger (Interpretacions de poesia xinesa)*, de Marià Manent (Barcelona, 1898-1988), a propòsit del poeta xinès romàntic de la dinastia Tang, Li Bai, deia Manent que «la lírica xinesa revela, al fons de les seves peculiaritats pròpies, la unitat bàsica de l'esperit humà. S'hi troben aquells sentiments elementals que han servit sempre de primera matèria a l'alquímia poètica». Igualment, el poeta Goethe tenia raó quan ens advertia que «color i so no es deixen comparar entre si de cap manera; però és possible reduir tots dos a una fórmula més alta... Com dos rius que neixen d'una mateixa muntanya però que, en condicions completament diferents, corren per dues comarques... així són so i color». Podem dir que així són també poesia i pintura, dos mitjans expressius ben diferents, però que ja Horaci, amb la sentència *ut pictura poesis* (com la pintura així és la poesia), fonamenta una comparança explícita entre les arts plàstiques i la literatura. El mateix Joan Miró no establia diferència entre poesia i pintura i en la seva obra la creació visual anava unida a la proposta intel·lectual.

Aquestes paraules ens serveixen per introduir el sentit més profund del quefer recent de l'artista Teresa Vall Palou i en concret de les seves pintures. Són treballs que s'apropen cada vegada més a una poesia pictòrica curulla d'emocions que es manifesta a través d'allusions fragmentades. D'aquí que la compenetració entre pintura i poesia sigui ara més que mai una actitud de compromís personal, de coherència i rigor que respon a una idea d'art com a resposta global. Però com deia Rothko «No hi ha bona pintura sense tema», d'aquí que les atmosferes que habiten a les construccions de color i a les estructuracions espacials de Vall Palou ens remeten veladament a paisatges introspectius procedents del món sensible. Són formes obertes, evanescents, que suggereixen infinitat de referències. Aparences canviant, mutables que, si abans emergien d'un magma pictòric i quedaven molt més integrades en ell, ara voluntàriament se separen del fons nu i silencios.

La seva trajectòria, silent i en solitari, portada a terme a través d'un llenguatge estrictament abstracte, ha fet que es posicionés radicalment davant la pràctica pictòrica. Encara que les innovacions i els avenços en el tractament i reproducció de la imatge han possibilitat nous camins creatius, és evident que la vigència de la pintura continua en plena vitalitat i segueix aportant nous camins de recerca. I així ho demostra Vall Palou: exercitar una pintura verge, deixant de banda qualsevol motiu o

referent l'ha conduït a un exercici de concisió, austeritat, joc d'equilibris i subtilitat cromàtica. Unes composicions que són el resultat d'un procés d'exigències internes, plantejaments i reptes personals que esdevenen el mirall sobre el qual es reflecteixen els punts vitals del seu jo. Uns escenaris poètics que, dins d'una abstracció pura i essencial, tothora constaten el nexa que s'estableix entre ésser i entorn.

Hereva de la tradició de l'expressionisme abstracte, pertany a aquella classe d'artistes per als quals la pintura, per sí mateixa, esdevé una font inesgotable de noves propostes. Fidel als seus plantejaments, l'obra pictòrica que presenta actualment constata la voluntat de valorar el buit i el silenci per connectar amb la percepció íntima, contraposada a les tensions que es generen entre energia i equilibri, ordre i passió creades pels camps atmosfèrics amplis i enigmàtics. El gust per la sensualitat i pel color compartit amb el precepte i l'estructura, segueix plenament vigent en les obres recents. La selecció de pintures sobre tela i sobre paper, realitzades aquest any, palesa una vegada més la sinceritat feta pintura i el diàleg amb l'absolut.

Les teles de gran format, executades majoritàriament a l'oli, són l'exaltació de l'acte mateix, d'aquell impuls fresc i vertiginós, carregat de passió. Els sons i els colors mantenen un estret diàleg, materialitzant un festival de cadències i tonalitats, coloracions i matisos, entonacions i vibracions. Per a l'artista l'atzar, la improvisació i la sorpresa juguen un paper important en un vocabulari en el que predomina la taca etèria i els camps cromàtics per tal que l'espectador acabi l'obra amb la seva experiència subjectiva.

L'obra madura de Vall Palou se situa en el repte del «menys és més». Segueix avançant en una altra gran etapa que consisteix en la desmaterialització i en la introducció de valors ambientals. D'aquesta manera, la seva força expressiva radica en el sentit que té d'eliminació i de restricció, en un procés que evoluciona cap a la contenció i la nuesa. El camí que ha pres es desenvolupa en una línia de despullament i ascetisme, de creació d'atmosferes que plantegen equilibris inestables. Aquestes qualitats ambigües, obtingudes amb gammes cromàtiques vives, al·ludeixen a la intensitat i a l'expansió. Les obres actuals són com a núvols lleugers, volàtils i vaporosos, encara que el rigor estructural se sustenta a través d'un esquema compositiu.

Aquesta capacitat de revelar el teixit de vivències té la seva arrel en el cúmul d'experiències sensorials que formen part d'un món íntim i intransferible. A mesura

que passa el temps, la seva pintura esdevé més directa i espontània i s'allunya de qualsevol seducció pel procediment tècnic per tal que la parla flueixi sense obstacles i arribi directament a l'espectador. La taca pren cada vegada més protagonisme i reforça el seu poder expressiu, revelant-nos un món que es renova en cada mirada amb la mateixa frescor d'allò recentment descobert.

La lluita de l'oli amb un mitjà aquós trenca la continuïtat de la massa de color i, gràcies a atraccions i repulsions pròpies de les fractures internes, la converteix en formes nebuloses, immaterials, evanescents i, a voltes, esclatants que evoquen ones marines, ràfegues de vent, viscositats sanguínies o esqueixaments viscerals que ens parlen líricament de la naturalesa i de la biologia. Paisatges abismals, teixits orgànics, molècules gegantines, taques florals, visions astrals, éssers marins... en metamorfosi constant, creixement incessant i mutació contínua, esdevenen fenòmens de proliferació que es refermen amb vitalitat naturalista. Una natura eminentment poètica, plena de misteri, màgia i de secrets suggeriments que es consolida en l'evanescència de les nuvolades. El lirisme de la levitat provoca una gran fluïdesa i lleugeresa; unes formes sorgides del moviment, però també de l'atzar. Suprimeix els fons espacials i superposa els magmes dinàmics que suren sobre el blanc del suport en una ebullició que al·ludeix als corrents d'energies naturals.

Sembla que aquesta trobada entre el món físic i tangible i l'univers intangible que suggereix a través de velades flotacions, de vibracions atmosfèriques i de creixements espacials, es va intensificant a mesura que passa el temps també en els papers. És, doncs, la vertebració harmoniosa i estructurada dels diferents elements, protagonitzats pel color, la que provoca aquest ritme que respiren les seves obres. La mirada de la pintora es capbussa cap a les profunditats per escorcollar la seva veu: l'ull subterrani que, en el seu itinerari, vol trobar el principi de les coses. Dubuffet deia que existeix una realitat submergida i inexplorada, més enllà del pla de la superfície: «Caveu! El món està format de capes, és un pastís de pasta de full. Proveu-ho en fondària, sense anar més lluny que els vostres peus, i veureu!» Com molts artistes que converteixen la pintura en un exercici de reflexió sobre el significat darrer de la realitat, Vall Palou ha escollit el camí de la mirada interna per rebutjar l'horror del món. Tàpies ho explicava així: «El més important (de l'art) és el seu paper de ressort... que ens ajudi a aconseguir el coneixement... L'obra és un simple recolzament de la meditació».

La creació de Vall Palou es mou en el coneixement intuïtiu de l'absolut i de les seves relacions amb l'home, que complementen la pugna de contraris que s'hi estableix. Una convivència de polaritats que es manifesta molt especialment en el tractament pictòric, ja que, si d'una banda aplica el color amb una traça gestual que provoca immediatament un sentit d'expansió, de l'altra, l'estructura interna que organitza tota la composició, provoca un sentit d'integració. Una obra d'impuls, pròpia del desencadenament d'una emoció, que no amaga, però, la preocupació per la forma projectada anteriorment encara que, a cop d'ull, sembla que no existeixi.

Per a ella, pintar és plasmar les intencions de cada moment, per la qual cosa la seva pintura és feta d'experimentacions i d'intuïcions, producte d'un sostingut equilibri entre raó i passió. És aquesta constant, fruit de la immediatesa, la que es manté en tota la seva evolució i la que es verifica al llarg del seu itinerari de sensacions. Com va dir Charles Baudelaire, l'art és una «màgia suggestiva». La seva obra sembla recollir l'exigència estètica defensada pel poeta francès.

Teresa Vall Palou defuig enquistar-se en qualsevol fórmula expressiva per tal d'explorar i investigar una gran varietat de registres: pintura, gravat, dibuix, objecte, instal·lació, llibre d'artista o ceràmica. Una ànsia descobridora i d'insatisfacció la fa practicar sense descans per donar sortida al seu batec interior. Diferents manifestacions són les que utilitza en cada ocasió per aconseguir els resultats desitjats com en la nova sèrie de linòleums que porta a la sobrietat alguna de les teles presentades, a les antípodes de l'explosió de color. Són taques negres i compactes, concentrades en elles mateixes, fetes amb un procediment semblant al del gravat en fusta. Incideix sobre la placa de linòleum amb gúbies, de manera que les parts buidades quedaran en blanc i les zones en relleu seran les que rebin l'aplicació de la tinta. No ha estat una tècnica massa emprada, tot i així la impressió linogravada es va usar per primera vegada pels artistes de Die Brücke a Alemanya el 1905. Igualment es poden citar alguns casos destacables com el d'alguns constructivistes o de Matisse i Picasso.

Una intensa trajectòria, honesta i coherent recorreguda sense seguir modes ni corrents, la que ha desenvolupat Teresa Vall Palou en un aïllament voluntari, tothora conseqüent amb ella mateixa i seguint els dictats de la seva radical individualitat.

Conxita Oliver. Historiadora i crítica d'art. Comissària de l'exposició

Composició 587, 2021 | Tremp i acrílic sobre tela | 38 x 53 cm

Composició 588, 2021 | Tremp i acrílic sobre tela | 37 x 52 cm

Composició 585, 2021 | Trep i acrílic sobre tela | 38 x 53 cm

Composició 586, 2021 | Trep i acrílic sobre tela | 40 x 52 cm

Composició 359, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

Composició 600, 2021 | Oli i acrílic sobre tela | 195 x 130 cm

Composició 376, 2021 |
Oli i acrílic sobre paper | 137 x 51 cm

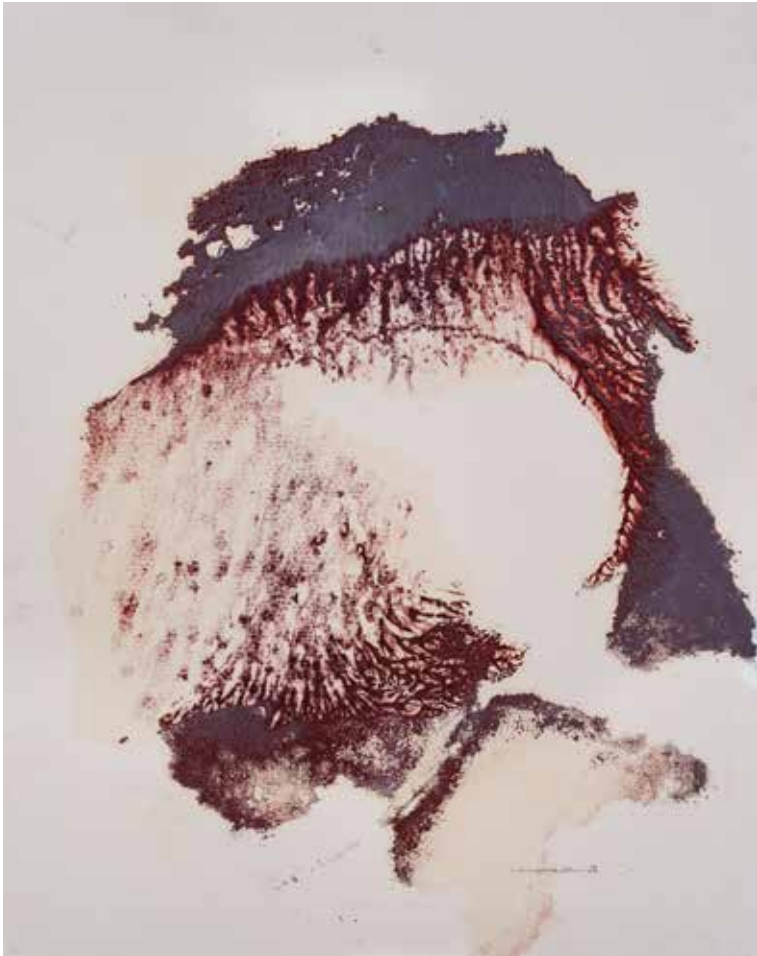

Composició 375, 2021 | Oli i acrílic sobre paper | 55 x 38 cm

Composició 377, 2021 |
Oli i acrílic sobre paper | 80 x 26 cm

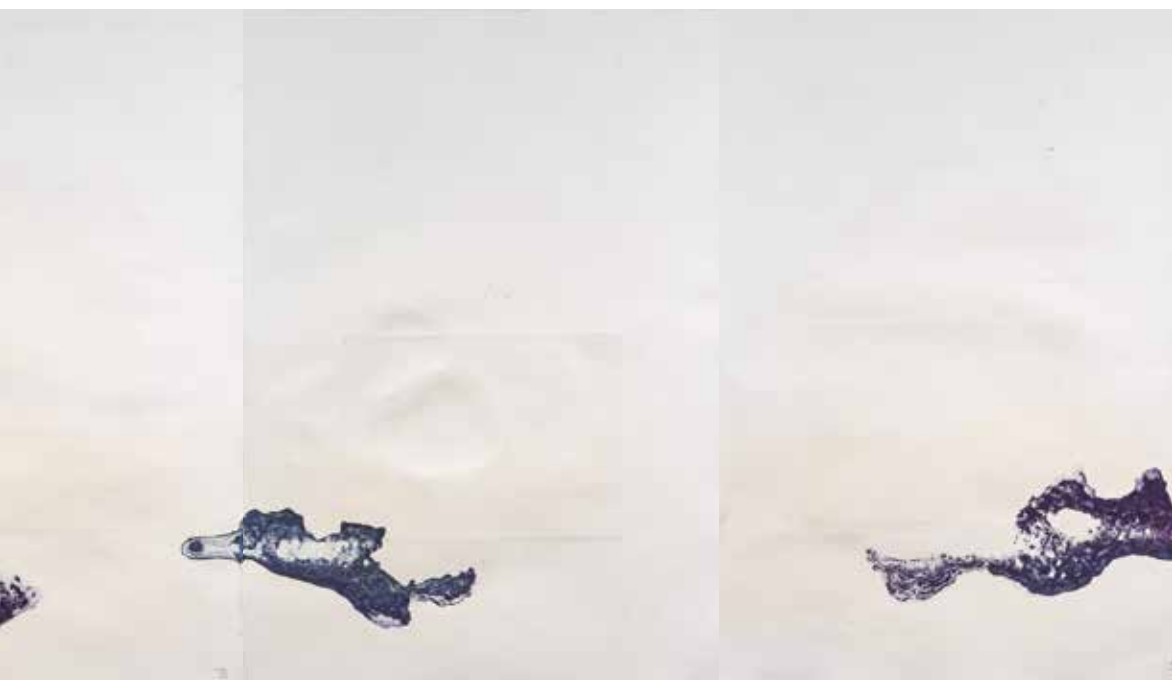

Composició 378, 2021 | Oli i acrílic sobre paper | 55 x 43 cm

Composició 384, 2021 | Oli i acrílic sobre paper | 50 x 174 cm

Composició 382, 2021 | Oli i pastel sobre paper | 36 x 45 cm

Composició 358, 2021 | Oli sobre paper | 17 x 22 cm

Composició 357, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 17 x 21 cm

Composició 359, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 19 x 20 cm

Composició 355, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 56 x 25 cm

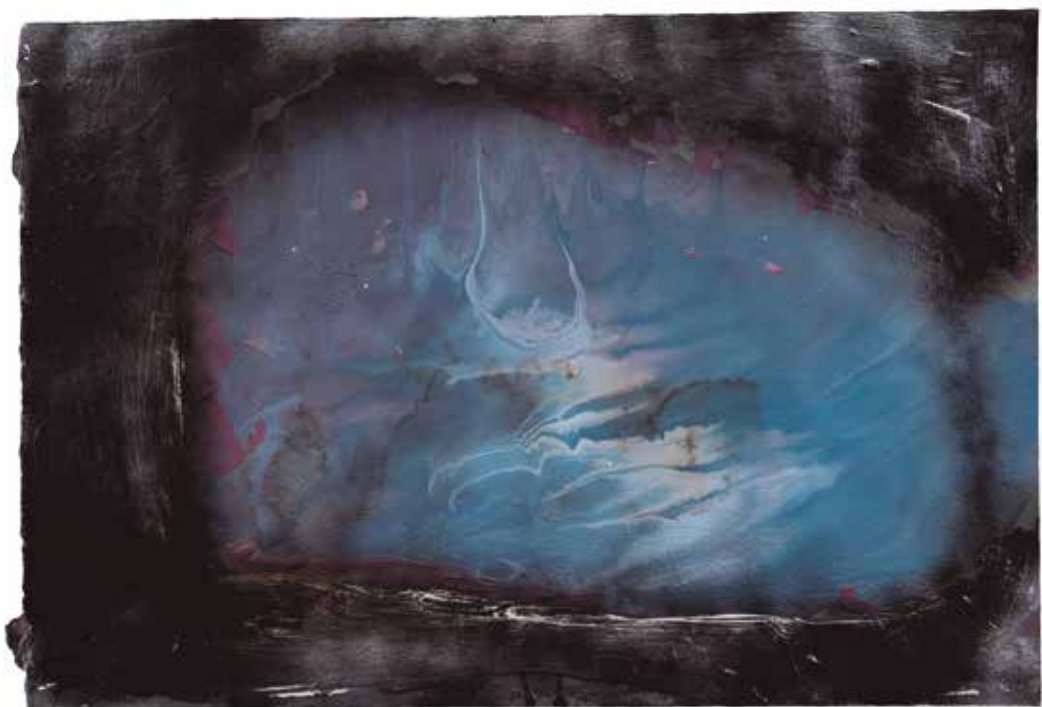

Composició 356, 2021 | Tècnica mixta sobre paper. Quadríptic. 4 peces de 24 X 24 cm. cadascuna

Composició 372, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 38 x 56 cm

Composició 370, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 38 x 56 cm

Composició 371, 2021 | Tècnica mixta sobre paper | 38 x 56 cm

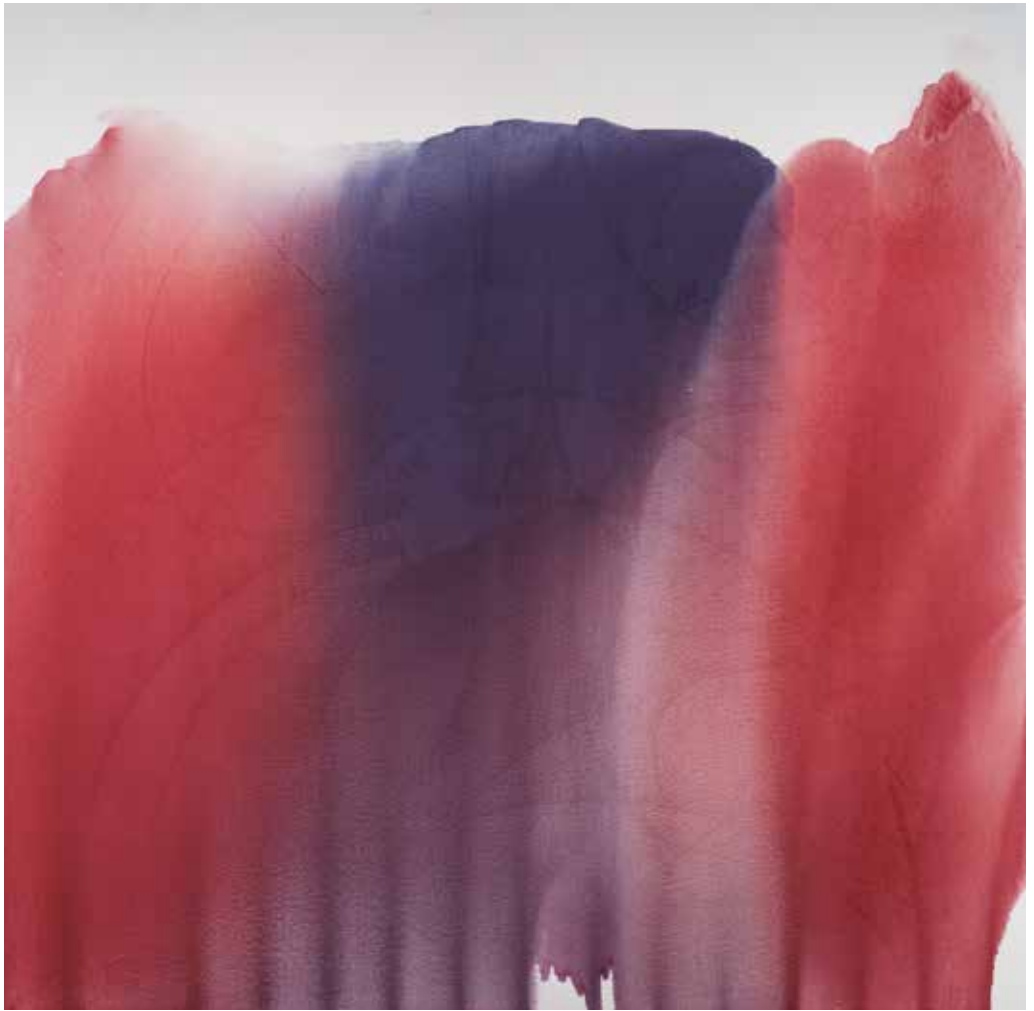

Composició 591, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

Composició 590, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

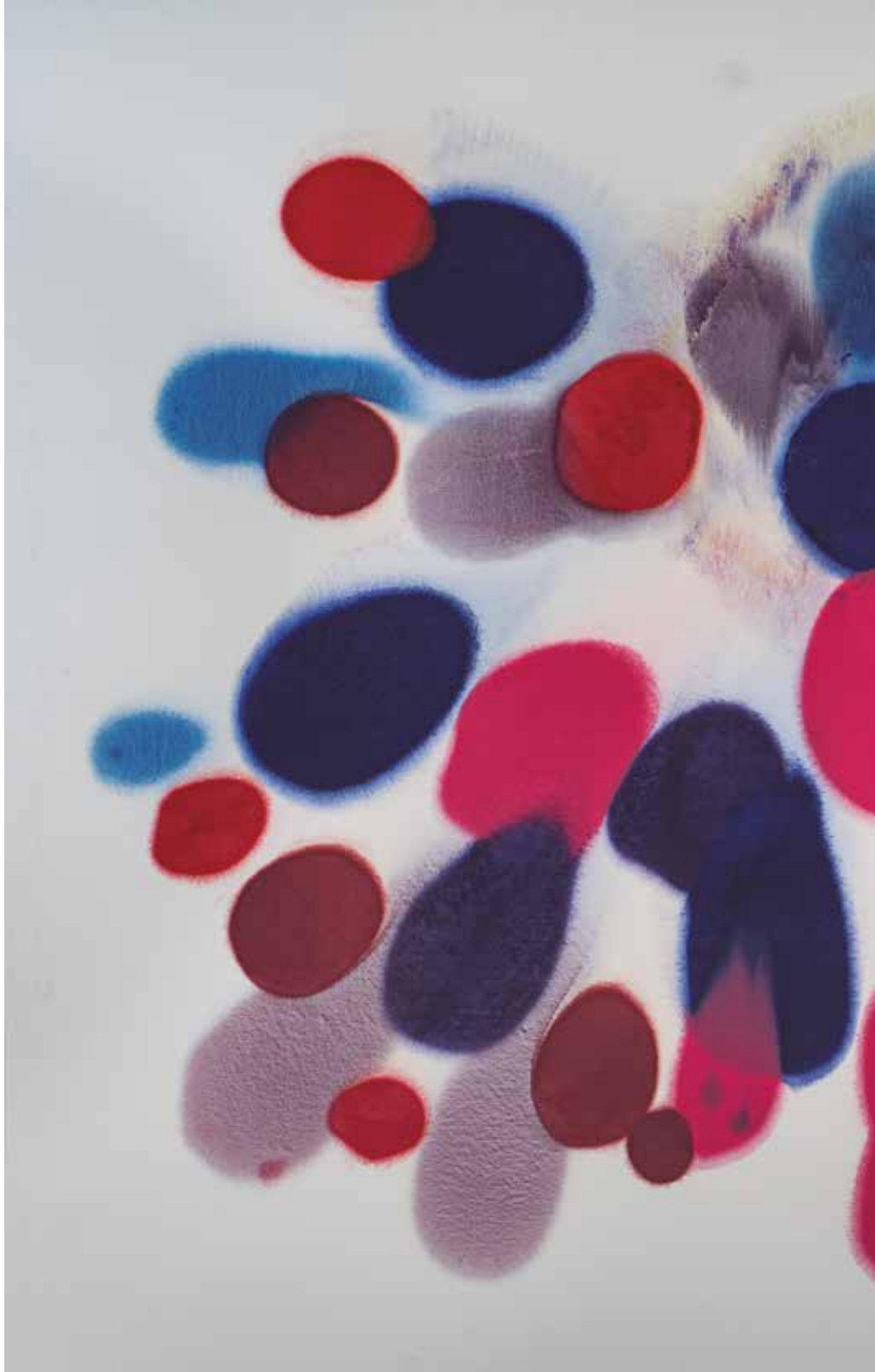
Composició 592, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

Composició 583, 2021 | Oli sobre tela | 130 x 195 cm

Composició 593, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

Composició 594, 2021 | Oli sobre tela | 200 x 200 cm

Linòleums

L53, 2021 | Linòleum | 38 x 28 cm
Edició 1/111 P/A. Exemplar núm: 1/1

L49, 2021 | Linòleum | 38 x 38 cm

Edició 2 exemplars numerats 1/2 a 2/2 | 1P/A. Exemplar núm: 1/2

L50, 2021 | Linòleum | 38 x 38 cm
Edició 2 exemplars numerats 1/2 a 2/2. Exemplar núm: 1/2

L45, 2021 | Linòleum | 55 x 38 cm
Edició 1/1

L47, 2021 | Linòleum | 55 x 38 cm
Edició 1/1

L48, 2021 | Linòleum | 39 x 38 cm

Edició 2 exemplars numerats 1/2 a 2/2. Exemplar núm: 2/2

L46, 2021 | Linòleum | 55 x 38 cm

Edició 8 exemplars numerats 1/8 a 8/8 | 2 P/A. Exemplar núm: 1/8

L54, 2021 | Linòleum | 38 x 28 cm

Edició 2 exemplars numerats 1/2 a 2/2. Exemplar núm: 1/2

L52, 2021 | Linòleum | 38 x 28 cm
Edició 2 exemplars numerats 1/2 a 2/2. Exemplar núm: 1/2

L51, 2021 | Linòleum | 38 x 28 cm
Edició 1/11 2 P/A. Exemplar núm: 1/1

Traducciones al castellano
English Translations

Teresa Vall Palou. Como una nube ligera

Conxita Oliver

En el libro *L'aire d'aurat i Com un núvol lleuger (Interpretacions de poesia xinesa)*, de Marià Manent (Barcelona, 1898-1988), a propósito del poeta chino romántico de la dinastía Tang, Li Bai, decía Manent que «la lírica china revela, en el fondo de sus propias peculiaridades, la unidad básica del espíritu humano. Se encuentran aquellos sentimientos elementales que han servido siempre de materia primera a la alquimia poética». Igualmente, el poeta Goethe tenía razón cuando nos advertía que «color y sonido no se dejan comparar entre sí en modo alguno; pero es posible reducir ambos a una fórmula más alta... Como dos ríos que nacen de una misma montaña pero que, en condiciones completamente distintas, corren por dos comarcas... así son sonido y color». Podemos decir que así son también poesía y pintura, dos medios expresivos muy diferentes, pero que ya Horacio, con la sentencia *ut pictura poesis* (como la pintura así es la poesía), fundamenta una comparación explícita entre las artes plásticas y la literatura. El propio Joan Miró no establecía diferencia entre poesía y pintura y en su obra la creación visual iba unida a la propuesta intelectual.

Estas palabras nos sirven para introducir el sentido más profundo del reciente quehacer de la artista Teresa Vall Palou y en concreto de sus pinturas. Son trabajos que se acercan cada vez más a una poesía pictórica rebotante de emociones que se manifiesta a través de alusiones fragmentadas. De ahí que la compenetración entre pintura y poesía sea ahora más que nunca una actitud de compromiso personal, de coherencia y rigor que responde a una idea de arte como respuesta global. Pero como decía Rothko «No hay buena pintura sin tema», de ahí que las atmósferas que habitan en las construcciones de color y en las estructuraciones espaciales de Vall Palou nos remiten veladamente a paisajes introspectivos procedentes del mundo sensible. Son formas abiertas, evanescentes, que sugieren infinidad de referencias. Apariencias cambiantes, mutables que, si antes emergían de un magma pictórico y quedaban mucho más integradas en él, ahora voluntariamente se separan del fondo desnudo y silencioso.

Su trayectoria, silente y en solitario, llevada a cabo a través de un lenguaje estrictamente abstracto, ha hecho que se posicionara radicalmente frente a la práctica pictórica. Aunque las innovaciones y los avances en el tratamiento y reproducción de la imagen han posibilitado nuevos caminos creativos, es evidente que la vigencia de la pintura sigue en plena vitalidad y sigue aportando nuevos caminos de investigación. Y así lo demuestra Vall Palou: ejercitar una pintura virgen, dejando de lado cualquier motivo o referente le ha conducido a un ejercicio de concisión, austeridad, juego de equilibrios y sutilidad cromática. Unas composiciones que son el resultado de un proceso de exigencias internas, planteamientos y retos personales que se convierten en el espejo sobre el que se reflejan los puntos vitales de su yo. Unos escenarios poéticos que, dentro de una abstracción pura y esencial, constatan siempre el nexo que se establece entre ser y entorno.

Heredera de la tradición del expresionismo abstracto, pertenece a aquella clase de artistas para los que la pintura, por sí misma, se convierte en una fuente inagotable de nuevas pro-

puestas. Fiel a sus planteamientos, la obra pictórica que presenta actualmente constata la voluntad de valorar el vacío y el silencio para conectar con la percepción íntima, contrapuesta a las tensiones que se generan entre energía y equilibrio, orden y pasión creadas por los campos atmosféricos amplios y enigmáticos. El gusto por la sensualidad y el color compartido con el precepto y la estructura sigue plenamente vigente en las obras recientes. La selección de pinturas sobre tela y sobre papel, realizadas este año, manifiesta una vez más la sinceridad hecha pintura y el diálogo con lo absoluto.

Las telas de gran formato, ejecutadas mayoritariamente al óleo, son la exaltación del acto mismo, de ese impulso fresco y vertiginoso, cargado de pasión. Los sonidos y colores mantienen un estrecho diálogo, materializando un festival de cadencias y tonalidades, coloraciones y matices, entonaciones y vibraciones. Para la artista el azar, la improvisación y la sorpresa juegan un papel importante en un vocabulario en el que predomina la mancha etérea y los campos cromáticos con el fin que el espectador acabe la obra con su experiencia subjetiva.

La obra madura de Vall Palou se sitúa en el reto del «menos es más». Sigue avanzando en otra gran etapa consistente en la desmaterialización y en la introducción de valores ambientales. De esta forma, su fuerza expresiva radica en su sentido de eliminación y limitación, en un proceso que evoluciona hacia la contención y la desnudez. El camino que ha tomado se desarrolla en una línea de desnudez y ascetismo, de creación de atmósferas que plantean equilibrios inestables. Estas cualidades ambiguas, obtenidas con gamas cromáticas vivas, aluden a la intensidad y la expansión. Las obras actuales son como nubes ligeras, volátiles y vaporosas, aunque el rigor estructural se sustenta a través de un esquema compositivo.

Esta capacidad de revelar el tejido de vivencias tiene su raíz en el cúmulo de experiencias sensoriales que forman parte de un mundo íntimo e intransferible. A medida que pasa el tiempo, su pintura resulta más directa y espontánea y se aleja de cualquier seducción por el procedimiento técnico para que el habla fluya sin obstáculos y llegue directamente al espectador. La mancha toma cada vez más protagonismo y refuerza su poder expresivo, revelándonos un mundo que se renueva en cada mirada con la misma frescura de lo recientemente descubierto.

La lucha del aceite con un medio acuoso rompe la continuidad de la masa de color y, gracias a atracciones y repulsiones propias de las fracturas internas, la convierte en formas nebulosas, inmatrimales, evanescentes y, a veces, estallantes que evocan ondas marinas, ráfagas de viento, viscosidades sanguíneas o desgarros viscerales que nos hablan líricamente de la naturaleza y de la biología. Paisajes abismales, tejidos orgánicos, moléculas gigantescas, manchas florales, visiones astrales, seres marinos... en metamorfosis constante, crecimiento incesante y mutación continua, se convierten en fenómenos de proliferación que se afianzan con vitalidad naturalista. Una naturaleza eminentemente poética, llena de misterio, magia y de secretas sugerencias que se consolida en la evanescencia de la masa de nubes. El lirismo de la levidad provoca una gran fluidez y ligereza: unas formas surgidas del movimiento, pero también del azar. Suprime los fondos espaciales y superpone los magmas dinámicos que flotan sobre el blanco del soporte en una ebullición que alude a las corrientes de energías naturales.

Parece que este encuentro entre el mundo físico y tangible y el universo intangible que sugiere a través de veladas flotaciones, vibraciones atmosféricas y crecimientos espaciales, se va intensificando a medida que pasa el tiempo también en los papeles. Es, pues, la vertebración armoniosa y estructurada de los distintos elementos, protagonizados por el color, la

que provoca ese ritmo que respiran sus obras. La mirada de la pintora se zambulle hacia las profundidades para escrutar su voz: el ojo subterráneo que, en su itinerario, quiere descubrir el principio de las cosas. Dubuffet decía que existe una realidad sumergida e inexplorada, más allá del plano de la superficie: «¡Cavad! El mundo está formado de capas, es un pastel de hojaldre. Probadlo en profundidad, sin ir más lejos que vuestros pies, y veréis!» Como muchos artistas que convierten la pintura en un ejercicio de reflexión sobre el significado último de la realidad, Vall Palou ha escogido el camino de la mirada interna para rechazar el horror del mundo. Tàpies lo explicaba así: «Lo más importante (del arte) es su papel de resorte... que nos ayude a conseguir el conocimiento... La obra es un simple apoyo de la meditación».

La creación de Vall Palou se mueve en el conocimiento intuitivo de lo absoluto y de sus relaciones con el hombre, que complementan la pugna de contrarios que se establece. Una convivencia de polaridades que se manifiesta muy especialmente en el tratamiento pictórico, ya que, si por un lado aplica el color con un rastro gestual que provoca inmediatamente un sentido de expansión, por otro, la estructura interna que organiza toda la composición provoca un sentido de integración. Una obra de impulso, propia del desencadenamiento de una emoción, que no esconde, sin embargo, la preocupación por la forma proyectada anteriormente aunque, a simple vista, parece que no exista.

Teresa Vall Palou rehúye enquistarse en cualquier fórmula expresiva para explorar e investigar una gran variedad de registros: pintura, grabado, dibujo, objeto, instalación, libro de artista o cerámica. Un ansia descubridora y de insatisfacción la hace practicar sin descanso para dar salida a su latido interior. Diferentes manifestaciones son las que utiliza en cada ocasión para conseguir los resultados deseados como en la nueva serie de linóleos que lleva a la sobriedad alguna de las telas presentadas, en las antípodas de la explosión de color. Son manchas negras y compactas, concentradas en sí mismas, hechas con un procedimiento similar al del grabado en madera. Incide sobre la placa de linóleo con gubias, por lo que las partes vaciadas quedarán en blanco y las zonas en relieve serán las que reciban la aplicación de la tinta. No ha sido una técnica demasiado utilizada, sin embargo la impresión linograbada se usó por primera vez por los artistas de Die Brücke en Alemania en 1905. Igualmente se pueden citar algunos casos destacables como el de algunos constructivistas o de Matisse y Picasso.

Una intensa trayectoria, honesta y coherente andada sin seguir modas ni corrientes, la que ha desarrollado Teresa Vall Palou en un aislamiento voluntario, siempre consecuente consigo misma y siguiendo los dictados de su radical individualidad.

Conxita Oliver. Historiadora y crítica de arte. Comisaria de la exposición

Biografía

Teresa Vall Palou. Artista autodidacta. Inicialmente orientada a la carrera de ciencias, en la especialidad de veterinaria, decidió abandonarla y seguir por el camino que siempre le había atraído: la práctica artística. Con una gran capacidad de experimentación con los materiales, se inclina hacia una abstracción orgánica, poblada con grandes dosis de naturaleza y biología y un particular énfasis en el color. Pone en juego los valores emocionales, expresivos y psicológicos del color. Concentran la energía de una necesidad interior que se expande de dentro a fuera del ser hasta encontrar la forma, punto de contención y de equilibrio entre la alegría y la tristeza, la excitación y la melancolía, la vida y la muerte. En el campo del grabado y después de aprender las técnicas tradicionales, emprendió una investigación innovadora. Crea planchas con materiales diversos, donde juega un gran papel el azar a partir del relieve de objetos inusuales en este ámbito. Gofrados, *collagraphs*, xilografías, litografías, monotipos y otras técnicas de estampación híbridas dan a sus grabados una gran sobriedad. El trabajo de grabado de Teresa Vall Palou encuentra su lugar en los libros de artista realizados hasta ahora. Otro campo de trabajo ha sido la cerámica y el raku, ámbito en el que ha huido de la vertiente decorativa para mostrar aspectos humanos.

Teresa Vall Palou. Like a light cloud

Conxita Oliver

In *L'aire daurat i Com un núvol lleuger (Interpretacions de poesia xinesa)*, the book by Marià Manent (Barcelona, 1898-1988) about the Chinese Romantic poet of the Tang Dynasty, Li Bai, Manent writes that 'Chinese poetry reveals, in the depths of its own particularities, the basic unity of the human spirit. There are found those elemental feelings which have always served as the raw material for poetic alchemy'. In a similar vein, Goethe was right when he advised us that 'Colour and Sound do not admit of being compared together in any way; but it is possible to reduce both to a higher formula. ... They are like two rivers which spring from the same mountain, but from there on run their courses under totally different conditions, in two totally different regions... so are sound and colour'. We may say that this is also the case with poetry and painting, two very different means of expression, while noting that Horace, with the phrase *ut pictura poesis*, 'as is painting so is poetry', drew an explicit comparison between the visual arts and literature. Joan Miró made no distinction between poetry and painting and in his work the visual creation was at one with the intellectual proposal.

These words serve to introduce us to the deeper meaning of the recent practice of the artist Teresa Vall Palou and in particular of her paintings. These are works that come closer and closer to a pictorial poetry rich in emotions that is manifested by means of fragmented allusions. So it is that the interpenetration of painting and poetry is now more than ever an attitude of personal commitment, coherence and thoroughness that responds to an idea of art as a global response. But as Rothko said, 'There is no such thing as good painting about nothing,' and the atmospheres that inhabit Vall Palou's constructions of colour and structuring of space make veiled reference to introspective landscapes drawn from the sensorial realm. They are open, evanescent forms that suggest an infinitude of references; changing, mutable appearances that formerly emerged from a pictorial magma in which they were much more integrated but now deliberately detach themselves from the silent naked background.

Her trajectory, silent and alone, carried out through a strictly abstract language, has led her to adopt a radically position in relation to pictorial practice. Although innovations and advances in the treatment and reproduction of the image have opened up new creative paths, it is clear that the validity of painting continues in full vitality and continues to provide new lines of research. And Vall Palou is the proof of this: the practice of a virgin painting, dispensing with any motif or reference, has led her to an exercise of conciseness, austerity, a play of balances and chromatic subtlety. Compositions that are the result of a process of internal demands, personal positionings and challenges that become the mirror on which the vital points of her self are reflected. Poetic scenarios that, in a pure and essential abstraction, at the same time attest to the nexus that is established between being and environment.

Heir to the tradition of abstract expressionism, she belongs to that class of artists for whom painting, in and of itself, is an inexhaustible source of new proposals. True to her lights, the pictorial work she is currently presenting confirms her readiness to value emptiness and

silence in order to connect with the intimate perception, in contrast to the tensions generated between energy and balance, order and passion created by the wide and enigmatic atmospheric fields. The taste for sensuality and colour shared with precept and structure remains fully valid in the recent works. The selection of paintings on canvas and on paper, made this year, manifests once again sincerity made painting and the dialogue with the absolute.

The large-format canvases, mostly executed in oils, are the exaltation of the act itself, of that fresh and dizzying impulse charged with passion. Sounds and colours keep up a close dialogue, materialising a festival of cadences and tonalities, colours and nuances, intonations and vibrations. For the artist, chance, improvisation and surprise all play an important role in a vocabulary in which the ethereal brush mark and chromatic fields predominate, so that the viewer may complete the work with their own subjective experience.

Vall Palou's mature work is situated in the challenge of 'less is more'. She continues to advance in another major phase which consists in dematerialisation and the introduction of environmental values. On this basis, its expressive force lies in its sense of elimination and restriction, in a process that evolves towards containment and nakedness. The path she has taken unfolds in a line of stripping away and asceticism, creating atmospheres that posit unstable equilibriums. These ambiguous qualities, obtained with vivid chromatic ranges, allude to intensity and expansion. The recent works are like light, volatile, vaporous clouds, although the structural rigour is maintained by a compositional scheme.

This capacity to reveal the fabric of experiences is rooted in the accumulation of sensory experiences that go to make up an intimate and non-transferable world. With the passage of time, her painting has become more direct and spontaneous and ever less liable to seduction by the technical process, so that the story flows unimpeded and runs straight to the viewer. The brush mark takes on an ever-greater prominence and an increasing expressive power, revealing to us a world that is made anew in each looking with all the freshness of a thing discovered for the first time.

The struggle of the oil with an aqueous medium breaks the continuity of the mass of colour and, thanks to the attractions and repulsions of internal fractures, converts it into forms that are nebulous, immaterial and evanescent, sometimes breaking, which evoke waves, gusts of wind, bloody viscosities or visceral tears that speak to us lyrically of nature and biology. Abyssal landscapes, organic tissues, gigantic molecules, floral daubs, astral visions, marine creatures... in constant metamorphosis, incessant growth and continual mutation become phenomena of proliferation that are reinforced with naturalistic vitality. An eminently poetic nature, rich in mystery, magic and secret suggestions, that is consolidated in the evanescence of the clouds. The lyricism of levity gives rise to a great fluidity and lightness; forms that emerge from movement, but also from chance. It does away with spatial backgrounds as it superimposes dynamic magmas that float on the white of the support medium in a welling up that alludes to natural energy currents.

It seems that, with the passage of time, this encounter between the physical and tangible world and the intangible universe that is suggested by these veiled flotations, atmospheric vibrations and spatial growths has also intensified in the works on paper. It is, then, the harmonious and structured articulation of the different elements, with colour in the lead, that engenders this rhythm that her works breathe. The painter's gaze delves down into the depths

in search of her voice: the subterranean eye that, in its itinerary, strives to find the first beginning of things. Dubuffet said there is a submerged unexplored reality beneath the plane of the surface: 'Dig! The world is made up of layers, it's a puff pastry. Try it in depth, without going any further than your feet, and you will see!' Like many artists who make of painting an exercise of reflection on the ultimate meaning of reality, Vall Palou has chosen the path of the inner gaze to hold at bay the horror of the world. As Tàpies put it: 'The most important thing [about art] is its role as a spring... to help us achieve understanding... The work is a simple support of the meditation.'

Vall Palou's creative endeavour is based on an intuitive understanding of the absolute and its relations with the human, which complement the struggle of opposites that takes place in us. A coexistence of polarities manifested in a very special way in her handling of pigment, in that while she applies the colour with a gestural stroke which immediately produces a sense of expansion, at the same time the internal structure that organizes the composition as a whole produces a sense of integration. A work of impulse, typical of the triggering of an emotion, which nonetheless does not conceal the concern for the previously projected form, even if at first glance it would seem not to exist.

For her, painting is about capturing the intentions of each moment, so her painting is a matter of experimentation and intuition, the product of a sustained balance between reason and passion. It is this constant, the fruit of immediacy, that is maintained throughout her evolution and is evidenced throughout her itinerary of sensations. As Baudelaire observed, art is 'a suggestive magic'. Her work seems to embody the exacting aesthetic championed by the French poet.

Teresa Vall Palou avoids immersing herself in any expressive formula, preferring to explore and investigate a wide range of registers in paintings, prints, drawings, objects, installations, artist's books and ceramics. An overwhelming, never-satisfied yearning relentlessly drives her practice to give expression to her inner pulse, making use of different manifestations on each occasion to achieve the desired results, as in the recent series of linocuts in which some of the canvases on show are invested with a new sobriety at the antipodes of the explosion of colour. These compact black shapes, concentrated in themselves, are made with a process very close to that of the woodcut. The linoleum is worked with a knife or a gouge, so that when ink is applied the cut-out areas will be left blank and the areas in relief take the ink. Pioneered by Die Brücke artists in Germany in 1905, the linocut technique has never been very widely used, though there have been other notable practitioners, such as the Constructivists, Matisse and Picasso.

This intense trajectory, an honest and coherent course never swayed by fashions or currents, is one that Teresa Vall Palou has pursued in a voluntary isolation, always consistent with herself and with the promptings of her radical individuality.

Conxita Oliver. Art historian and critic. Curator of the exhibition

Biography

Teresa Vall Palou. Self-taught artist. Initially oriented to a career in science, specializing in veterinary medicine, she decided to abandon it and follow the path that had always attracted her: artistic practice. With a great capacity for experimentation with materials, she leant towards an organic abstraction, populated with large doses of nature and biology and a particular emphasis on colour. It brings into play the emotional, expressive and psychological values of colour. They concentrate the energy of an inner need that expands from the inside to the outside of the being until it finds a form, a point of contention and a balance between joy and sadness, excitement and melancholy, life and death. In the field of engraving and after learning traditional techniques, she undertook innovative research. She creates plates with different materials, where she plays a great role at random from the relief of unusual objects in this area. Embossing, collagraph, woodcuts, lithographs, monotypes and other hybrid stamping techniques give her engravings a great sobriety. Teresa Vall Palou's engraving work finds its place in the artists books made up until now. Another field of work has been ceramics and raku, an area in which she has moved from the decorative aspect to show human aspects.

FUNDACIÓ Vallpalou

Roger de Llúria, 2, 25005 Lleida
Tel. 973 254 937
fvp@fundaciovallpalou.org
www.fundaciovallpalou.org

Organització

Fundació Vallpalou

Presidenta: Teresa Vall Palou

Director: Joan Mari Vall

Directora d'exposicions: Pilar Parcerisas

Exposició

TERESA VALL PALOU. VOLVA DE POLS, CUCA DE LLUM

Del 16 de desembre de 2021 al XX de xxxx de 2022

Comissària: Conxita Oliver

Muntatge: Abdó Martí

Catàleg

Textos: Conxita Oliver

Fotografies: Josep Casanova

Disseny gràfic: Jordi Ortiz

Impressió: Serper

© d'aquesta edició

Fundació Vallpalou

© del text, la autora

© de les fotografies, l'autor

© Teresa Vallpalou, Lleida, 2021

Tots els drets reservats

Edició: desembre 2021

300 exemplars

Dipòsit Legal: L 820-2021

ISBN: XXX-XX-XX-XXXX-X

Coberta i contracoberta:

Composició 585 (fragment), 2021

Tremp i acrílic sobre tela

Pàgina 1:

Composició 594 (fragment), 2021

Oli sobre tela

Amb la col·laboració de:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura